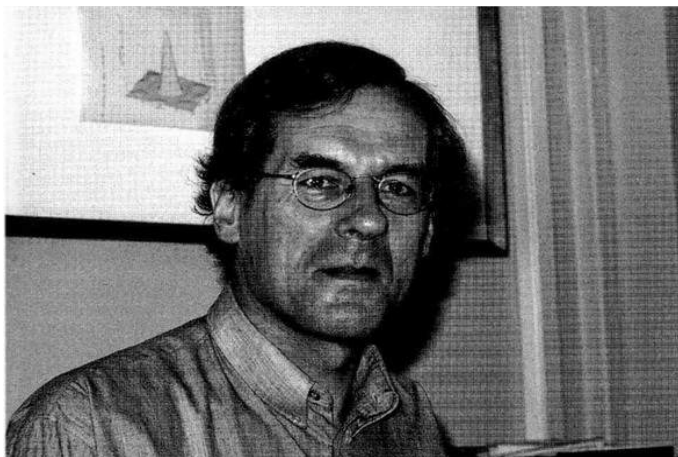

Joseph Braat: verlaat het lab

Karen Mauve (NLJ 19-06-1998)

Binnenkort verlaat één van onze 'research fellows', Joseph Braat, (groep Optics) het lab. Hij wordt fulltime-hoogleraar aan de TU Delft, in de optica-groep van de faculteit Technische Natuurkunde, waar hij al sinds tien jaar buitengewoon hoogleraar is. Maar Joseph verlaat ons niet helemaal: hij blijft voor één dag in de week aan het Nat.Lab. verbonden.

Joseph heeft op 't lab de afgelopen 25 jaar veel pionierswerk verricht op het gebied van lichtwegen voor optische recording, uitlezing van optische platen, maar ook voor geavanceerde afbeeldingssystemen, zoals die bijv. worden toegepast in 'wafer steppers'. Daarnaast is hij een van de belangrijkste vraagbaken voor optica in het algemeen. Zijn groepsleider, Henk van Houten, noemt hem het optisch geweten van Philips. Cees van Uijen, hoofd van de sector 'Storage, Measurement & Control', voegt eraan toe: *'Eén van zijn grote verdiensten is ook dat hij samen met Hopkins en Bouwhuis de theorie van de uitlezing van*

optische platen heeft ontwikkeld.' Henk en Cees hebben dezelfde beoordeling van de persoon Joseph: *'Een aimabele man, heel collegiaal, steengoed in zijn vak, en hij weet op een aardige en open manier ook nog vaak zijn zin te krijgen.'*

Per 1 juli verlaat Joseph het lab. *'Waarom ga ik weg ...? Eigenlijk is het een proces dat op gang kwam.'* licht hij toe. *'Om te beginnen is er in de klassieke, instrumentele optica maar een beperkt aantal hoogleraarplaatsen, dus de mogelijkheid om die stap te maken, deed zich niet eerder voor. Ik ben wel al tien jaar buitengewoon hoogleraar in Delft.*

Toen er uiteindelijk wel een plaats vrijkwam, heb ik aanvankelijk een verzoek om te solliciteren, afgewezen. Maar de mogelijkheid had zich aangediend en dan ga je toch aan het denken. Toen ik later nogmaals gevraagd werd, had ik dan ook het een en ander overwogen en heb ik wel aan de sollicitatieprocedure meegedaan.'

Voor het maken van die keus noemt hij een aantal overwegingen. Als eerste een grotere zelfstandigheid: *'Op de universiteit kan ik zelf mijn richting bepalen.'* Daarnaast noemt hij het stukje verbreding dat erbij komt, ook wat betreft de contacten. *'Wanneer je je op één plaats heel lang specialiseert op één vakgebied, loop je op den duur de kans dat je, doordat het gebied smal wordt, ook niet meer kunt veranderen. Voor 'research fellows' kan dat een probleem vormen.'* Joseph heeft de kans om wat anders te gaan doen, aangegrepen. Als 'extra' gaat hij zich aan de universiteit o.a. bezighouden met optica voor astronomie. *'Dat zijn soms erg futuristische projecten, waarvan de resultaten zich misschien pas over zo'n twintig jaar afspelen.'*

Joseph zegt blij te zijn dat de band met het Nat.Lab. kan blijven bestaan: één dag in de week werkt hij nog hier. Hij zal zowel op het gebied van de optica als dat van de optische lithografie (ook een belangrijke activiteit van de groep) veel samenwerking met het lab blijven zoeken. Tot nu toe was er tussen Philips en de universiteiten weinig samenwerking op het gebied van optische recording. Dat zou nu kunnen groeien. Op het gebied van de optische recording zal Joseph, in het kader van zijn band met het lab, promovendi gaan begeleiden.

Dat met zijn weggaan veel knowhow zou verdwijnen, moet niet worden overdreven, vindt hij. *'Er is de laatste jaren heel veel nieuw bloed in de groep gestroomd en de nieuwkomers zijn inmiddels goed opgeleid. Onze groep bestaat nu weer uit zo'n 35 personen. In het dal aan het begin van de jaren negentig was de groep nog maar heel klein en we vergrijsden zelfs: de jongste was toen 30! De laatste jaren zijn er*

ook veel nieuwe projecten en samenwerkingsverbanden bijgekomen, met name met Japan, waardoor er veel beweging in het onderzoek is gekomen. Kortom, onze groep floreert!

Filosofierend over zijn lab-tijd noemt hij het uiteindelijke industriële succes van de optische recording als één van de 'highlights'; het lithografiesucces van ASML een andere. 'De techniek voor het maken van het totale optische afbeeldingssysteem komt per slot van rekening toch hier vandaan.' Naast die successen waren er ook dingen die, hoewel ze technisch vaak heel interessant waren, minder goed afliepen, zoals HDTV en projectie-TV. En na lang nadenken heeft hij tenslotte ook nog een punt van aandacht voor de directeuren en groepsleiders. *'Ze zouden meer rond moeten lopen en meer persoonlijke en inhoudelijke gesprekken met de medewerkers zelf moeten hebben.'*

'Ik zal het lab enorm missen,' besluit hij ons gesprek, *'Hier heeft toch 25 jaar lang mijn hart gelegen!'* Tevreden voegt hij eraan toe: *'Maar ik mag gelukkig mijn badge houden, dus ik mag overal aan blijven deelnemen.'*